

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
« Право Європейського Союзу »

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності,	081 Право
Тип і назва освітньої програми	ОПП Правознавство
Курс, семестр	4 курс, 8 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	<p>Денна форма здобуття освіти : Кількість кредитів ЄКТС – 3, Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год. Форма семестрового контролю – Залік</p> <p>Заочна форма здобуття освіти: Кількість кредитів ЄКТС – 3, Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 12 год., практичних занять – 4 год. Форма семестрового контролю – Залік</p>
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників	<p>Викладачі: Коломієць Павло, д.ю.н., професор Контакти: ауд. 482а (навчальний корпус 4) pavlo.kolomiets@pdau.edu.ua сторінки викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/kolomiyec-pavlo-vitaliyovych</p>
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно логічної схеми освітньо-професійної програми: тісно пов'язана з дисциплінами: «Державне (конституційне) право зарубіжних країн», «Теорія держави і права», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Міжнародне право», «Основи римського приватного права».
Компетентності	<p>Загальні: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p>
Результати навчання	<p>ПРН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу. ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю. ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему. ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності</p>

	<p>доступні інформаційні технології і бази даних.</p> <p>ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.</p>
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
<p>Окрім правових знань, дисципліна розвиває критичне мислення; вміння аргументовано відстоювати свою позицію; ефективно комунікувати; аналізувати проблеми та працювати в команді; здобувачі набувають навичок прийняття зважених рішень і відповідного ставлення до своїх обов'язків, що є необхідними для успішної професійної діяльності та соціальної інтеграції; особлива увага приділяється вмінню брати на себе відповідальність за прийняті рішення, що є ключовим фактором у досягненні успіху як у професійній, так і в особистісній сфері розвитку.</p>	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Сформувані у здобувачів вищої освіти системи знань щодо загальних засад та особливостей Права Європейського Союзу; виробити навички самостійного аналізу норм Права Європейського Союзу, інших нормативно-правових документів ухвалених Європейським Союзом.</p>	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Історія Європейського інтеграційного процесу.</p> <p>Тема 2. Правова система Європейського Союзу. Джерела та принципи права Європейського Союзу. Вплив права Європейського Союзу на правові системи держав-членів .</p> <p>Тема 3. Правовий статус людини та громадянина в Європейському Союзі. Громадянство Європейського Союзу. Вільне пересування осіб в Європейському Союзі. Шенгенське право .</p> <p>Тема 4. Правоохоронна діяльність та правоохоронні структури Європейського Союзу .</p> <p>Тема 5. Інститути Європейського Союзу .</p> <p>Тема 6. Судова влада Європейського Союзу.</p> <p>Тема 7. Інтеграція України в Європейський Союз: правові основи .</p> <p>Тема 8. Законодавчий процес в Європейському Союзі .</p> <p>Тема 9. Правові основи зовнішньополітичних відносин Європейського Союзу .</p> <p>Тема 10. Вільний рух товарів в Європейському Союзі. Свобода руху капіталу.</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
<p><i>Словесні методи</i> (лекція, бесіда); <i>наочні методи</i> (моделювання професійних ситуацій, презентації, ілюстрування); <i>практичні методи</i> (виконання ситуаційних завдань, аналіз наукових джерел та судової практики, конспектування), <i>методи самостійної роботи</i> (виконання завдань самостійної роботи), <i>методи формування пізнавальних інтересів</i> (створення ситуації інтересу, ситуації новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації), <i>інтерактивні методи</i> (кейс-метод; дискусії, диспути, інтерактивної взаємодії)</p>	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
<p>Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання</p>	<p>Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується заліком із занесенням у відомість обліку успішності.</p> <p>Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу</p>
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
<p>- щодо термінів виконання та перекладання</p>	<p>Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (https://surli.cc/lmzavg) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://surl.li/awduve).</p> <p>Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання</p>

	<p>кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це деканат факультету, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Декан факультету своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує декан факультету за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною;</p>
<p><i>- щодо академічної доброчесності</i></p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p>
<p><i>- щодо відвідування занять</i></p>	<p>У відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті https://surli.cc/lmzavg відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан факультету.</p>
<p><i>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</i></p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p><i>- щодо оскарження результатів оцінювання</i></p>	<p>Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://surli.li/awduve, студенти мають право оскаржувати результати поточного або семестрового контролю, якщо вони не погоджуються з отриманою оцінкою. Після оголошення результатів студент може звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо оцінки. Якщо в процесі обговорення не вдається вирішити спірну ситуацію, здобувач освіти має право оскаржити результати контрольних заходів.</p>

Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативні:

1. Конституція України від 28.08.1996 року № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради. 1996. № 30.
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Міжнародний документ від 27.06.2014. Офіційний вісник України. 2014. № 75. Ст. 2125.
3. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16.09.2014 № 1678-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 40.
4. 369. Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 № 847-р. Офіційний вісник України. 2014. № 77. Ст. 2197.
5. 370. Про схвалення розроблених Міністерством фінансів планів імплементації деяких актів законодавства ЄС у сфері оподаткування, митних питань та сприяння торгівлі: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.04.2015 № 391-р. Офіційний вісник України. 2015. № 34. Ст. 1018.
6. Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005. № 2709-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. N 32. ст. 422.
7. Закон України «Про правонаступництво України» від 12.09.1991 р. № 1543-XII. Відомості Верховної Ради. 1991. № 46. ст. 612.
8. Закон України «Про дію міжнародних договорів на території України» від 10.12.91 р. № 1963-XII. Відомості Верховної Ради. 1992. №10. ст. 137.
9. Закон України «Про міжнародні договори України» від 22.12.93 р. № 3767-XII. Відомості Верховної Ради. 1994. № 10. ст. 45.
10. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969 р. Відомості Верховної Ради УРСР. 1986. № 17. ст. 343.
11. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів від 23.08.1978. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 41. ст. 601.
12. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.02.1999 р. № 4002-XII. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 11. ст. 66.

Основні:

1. Право Європейського Союзу: навч.-метод. посіб. для практ. занять та самостійної роботи / за ред. Х. Безруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2024. 173с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/dd2614d1-5a09-43f1-833b-a4c992413fd1/content>
2. Право Європейського Союзу : академічний курс : підручник : 2-ге вид., доповнене і виправлене / В. І. Муравйов, Н. Б. Мушак, Ю. О. Волошин ; за ред. В. І. Муравйова. – Київ-Одеса : Фенікс, 2023. – 436 с. ISBN 978-966-928-699-4
3. Міжнародне приватне право. Навчальний посібник. Практикум / В. О. Бажанов, О. О. Білик-Ромашенко, Т. В. Боднар, Е. М. Грамацький, І. А. Діковська, А. О. Кодинець, О. В. Кохановська, Р. А. Майданик, Л. В. Панова, Ю. Д. Притика, Л. І. Радченко, В. В. Цюра / кер. авт. кол. д-р юрид. наук, проф. І. А. Діковська. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 368 с. URL: <https://cutt.ly/ReTgSWXc>
4. Вайцеховська О.Р., Руденко О.В. Міжнародне приватне право: загальна частина: навчально-методичний посібник. Х.: Право, 2023. 256 с. URL: <https://cutt.ly/SeTgFwcj>
5. Міжнародне публічне та приватне право сучасності : навчально-методичний посібник / Ю. Ю. Акіменко, О. О.Белогубова, К. В. Мануїлова, П. П. Войтович, О. К. Каненберг-Сандул. Львів: Видавець Кошовий Б.-П. О., 2023. 99 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/bitstreams/d3433b25-3d4f-43ce-a73769f8c11cb3e0/download>

Допоміжні:

1. Cambridge Business English Dictionary. 3rd edition. Cambridge, 2020. 958 p.
2. Англійська мова в міжнародних документах з прав людини (English of law International Instruments on Human Rights): Навч. посіб./ За ред. проф І.І. Борисенко - Юрінком Інтер 2023
3. Kolomiets, Pavlo V. 2017. The Current State of Tax Administration in Ukraine: An Analytical Review of Terminology. *Journal of Advanced Research in Law and Economics*. Volume VIII, Winter, 8(30): 2448–2453.
4. Liubov M. Kasianenko, Pavlo V. Kolomiets, Oleh V. Popovych. 2021. The rule of law as a fundamental principle of the concept of legal regulation of tax security of Ukraine. *Estudios de Economía Aplicada*. Vol. 39 No. 6 (2021): Special Issue: Innovative Development and Economic Growth in the CIS Countries.
5. Liubov M. Kasianenko and Pavlo V. Kolomiets. The quality of Legal Education of Citizens as a Factor of the Tax Security of Ukraine. *Review of Economics and Finance*. Volume 20, Year 2022, P. 236–242.
6. Kolomiets, Pavlo et al. Reforming the Tax System of Ukraine in the Context of Globalization Challenges. *Theoretical and Practical Research in Economic Fields*, [S.l.], v. 16, n. 2, p. 460-470, June 2025. ISSN 2068-7710. Available at: <https://journals.aserspublishing.eu/tpref/article/view/8936>. Date accessed: 01 Aug. 2025. doi: [https://doi.org/10.14505/tpref.v16.2\(34\).15](https://doi.org/10.14505/tpref.v16.2(34).15)

Інформаційні ресурси:

1. [https:// www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk](https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk) – сайт Представництва Європейського Союзу в Україні;
2. [https://www. eur-lex.europa.eu/](https://www.eur-lex.europa.eu/)– сайт законодавства Європейського Союзу;
3. <https://europa.eu> – сайт Європейського Союзу;
4. <https://www.commission.europa.eu/> – сайт Комісії Європейського Союзу;
5. [https://www. eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/index_uk](https://www.eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/index_uk) – сайт Комісії Європейського Союзу щодо солідарності з Україною;
6. https://www.european-union.europa.eu/contact-eu_uk – сайт Ради Європейського Союзу;
7. <https://www.curia.europa.eu/> – сайт Суду справедливості Європейського Союзу;
8. <https://www.europarl.europa.eu/portal/en>– сайт Парламенту Європейського Союзу;
9. <https://www.coe.int> – сайт Ради Європи;
10. <https://www.echr.coe.int> – сайт Європейського суду з прав людини;
11. <https://www.wto.org/>– сайт Всесвітньої організації торгівлі;

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і права
протокол від 01.09.2025 р. № 1

Додаток до силябусу
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Денна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом по темі
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Підготовка презентації	
Тема 1. Історія Європейського інтеграційного процесу.	4	4	20	8
Тема 2. Правова система Європейського Союзу. Джерела та принципи права Європейського Союзу. Вплив права Європейського Союзу на правові системи держав-членів .	4	4		8
Тема 3. Правовий статус людини та громадянина в Європейському Союзі. Громадянство Європейського Союзу. Вільне пересування осіб в Європейського Союзу. Шенгенське право .	4	4		8
Тема 4. Правоохоронна діяльність та правоохоронні структури Європейського Союзу .	4	4		8
Тема 5. Інститути Європейського Союзу .	4	4		8
Тема 6. Судова влада Європейського Союзу.	4	4		8
Тема 7. Інтеграція України в Європейський Союз: правові основи .	4	4		8
Тема 8. Законодавчий процес в Європейському Союзі .	4	4		8
Тема 9. Правові основи зовнішньополітичних відносин Європейського Союзу .	4	4		8
Тема 10. Вільний рух товарів в Європейському Союзі. Свобода руху капіталу.	4	4		8
Всього	40	40	20	100

1. Виконання завдань на практичних заняттях (0-4 бали).

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач демонструє глибоке розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі, аргументовано обґрунтовує свою думку, дає повну, вичерпну відповідь, яка складається з правильного юридичного результату, доцільного і логічного теоретичного обґрунтування виконаних розмірковувань, вірного посилання (за необхідності) на відповідні законодавчі та нормативні акти, здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює ідеї та концепції для використання у професійній діяльності, усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.
3	здобувач демонструє знання і розуміння основних положень практичного завдання, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки та формулює визначення юридичного поняття; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді, яка складається з доцільного і логічного теоретичного обґрунтування отриманого результату, вірного посилання на відповідні законодавчі та нормативні акти, але має окремі неточності у формулюваннях, демонструє базове володіння професійними знаннями і часткове усвідомлення значення захисту незалежності та територіальної цілісності України.
2	здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази; наявні несуттєві помилки під час відповіді, що свідчить про неповне оволодіння професійними знаннями, не здатний сформулювати чіткі ідеї для використання у професійній діяльності, має поверхневе уявлення про цінність захисту незалежності України.
1	здобувач демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази, відсутня здатність формулювати ідеї і концепції для використання у професійній діяльності, не усвідомлює цінність захисту територіальної цілісності та демократичного устрою України.
0	здобувач демонструє практично відсутні знання і розуміння основних положень питання; відповіді містять грубі помилки; викладений матеріал є неповним і недостовірним, з великими помилками в обґрунтуванні та нормативно-правовій базі, не володіє базовими знаннями, не здатний сформулювати професійні ідеї, не усвідомлює цінність захисту незалежності та територіальної цілісності України, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

2. Виконання завдань самостійної роботи (0-4 бали).

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач демонструє глибоке розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі, аргументовано обґрунтовує свою думку, дає повну, вичерпну відповідь, яка складається з правильного юридичного результату, доцільного і логічного теоретичного обґрунтування виконаних розмірковувань, вірного посилання (за необхідності) на відповідні законодавчі та нормативні акти, здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює ідеї та концепції для використання у професійній діяльності, усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.
3	здобувач демонструє знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки та формулює визначення юридичного поняття; присутні

Кількість балів	Критерії оцінювання
	помилки у мовленнєвому оформленні відповіді, яка складається з доцільного і логічного теоретичного обґрунтування отриманого результату, вірного посилання на відповідні законодавчі та нормативні акти, але має окремі неточності у формулюваннях, демонструє базове володіння професійними знаннями і часткове усвідомлення значення захисту незалежності та територіальної цілісності України.
2	здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази; наявні несуттєві помилки під час відповіді, що свідчить про неповне оволодіння професійними знаннями, не здатний сформулювати чіткі ідеї для використання у професійній діяльності, має поверхнєве уявлення про цінність захисту незалежності України.
1	здобувач демонструє поверхнєві знання і розуміння основних положень самостійної роботи; наявні суттєві помилки; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази, відсутня здатність формулювати ідеї і концепції для використання у професійній діяльності, не усвідомлює цінність захисту територіальної цілісності та демократичного устрою України.
0	здобувач демонструє практично відсутні знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи; відповіді містять грубі помилки; викладений матеріал є неповним і недостовірним, з великими помилками в обґрунтуванні та нормативно-правовій базі, не володіє базовими знаннями, не здатний сформулювати професійні ідеї, не усвідомлює цінність захисту незалежності та територіальної цілісності України, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

3. Підготовка презентації (0-20 балів) – Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
19-20	робота демонструє глибоке розуміння теми, повноту викладу матеріалу та логічну структуру, здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює ідеї та концепції з метою використання у професійній діяльності; усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України і включає ці аспекти до реферату або презентації; інформація добре організована, містить оригінальні думки та аналіз; грамотно оформлено, без орфографічних чи стилістичних помилок; використані актуальні та різноманітні джерела, правильно оформлені; візуальні матеріали (схеми, графіки, таблиці) покращують сприйняття інформації; виступ впевнений, добре структурований, відповіді на питання чіткі та обґрунтовані.
15-18	робота демонструє хороше розуміння теми, виклад матеріалу логічний, але присутні незначні неточності або поверхневе висвітлення окремих аспектів; здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює деякі ідеї для професійної діяльності; частково усвідомлює цінність захисту незалежності та територіальної цілісності України, але ця тема розкрита неповно; оформлення здебільшого відповідає вимогам, але є кілька незначних помилок; джерела використовуються, проте їх різноманітність може бути недостатньою; презентація містить візуальні матеріали, але не завжди ефективно доповнюють зміст; виступ добре підготовлений, але є деякі труднощі з чіткістю викладу або відповідями на питання.
10-14	робота демонструє базове розуміння теми, проте деякі аспекти викладені недостатньо глибоко або нечітко; здобувач частково володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, але не завжди може правильно їх застосувати у професійній діяльності; усвідомлює важливість захисту демократичного устрою України, але не акцентує на цьому увагу у своїй роботі; структура роботи або презентації неповна або нелогічна, оформлення містить помилки, частина вимог не дотримана; джерела використовуються мінімально, їх аналіз поверхневий; візуальні матеріали використовуються, але мало сприяють покращенню сприйняття; виступ менш впевнений, іноді відсутня чіткість або логічність у відповідях на питання.
5-9	робота демонструє поверхневе розуміння теми, основний матеріал викладений неповно або неправильно; здобувач має обмежені гуманітарні та професійні знання, формулює ідеї поверхнево, не враховуючи вимоги професійної діяльності; не демонструє усвідомлення важливості захисту незалежності України; структура реферату/презентації нечітка або нелогічна, вимоги щодо оформлення не дотримані, значна кількість орфографічних та стилістичних помилок; використано обмежену кількість джерел, і їх аналіз недостатній; візуальні матеріали відсутні або неефективні; виступ непереконливий, доповідач не може чітко відповісти на питання.
0-4	робота демонструє слабке або відсутнє розуміння теми, матеріал подано безсистемно, значні помилки у фактичних даних; здобувач не володіє гуманітарними, природничо-науковими або професійними знаннями, не формулює ідей для професійної діяльності, не усвідомлює важливості захисту незалежності України; вимоги щодо оформлення значно порушені, відсутня логіка у викладі, багато грубих помилок; джерела не використовуються або використані неправильно; візуальні матеріали відсутні; виступ дуже непевний, відсутність відповідей на питання або повна дезорієнтація в темі.

4. Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – залік.

Заочна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом по темі
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійно ї роботи	Виконання контрольної роботи	
Тема 1. Історія Європейського інтеграційного процесу.	4	4	28	8
Тема 2. Правова система Європейського Союзу. Джерела та принципи права Європейського Союзу. Вплив права Європейського Союзу на правові системи держав-членів .	4	4		8
Тема 3. Правовий статус людини та громадянина в Європейському Союзі. Громадянство Європейського Союзу. Вільне пересування осіб в Європейського Союзу. Шенгенське право .	4	4		8
Тема 4. Правоохоронна діяльність та правоохоронні структури Європейського Союзу .	4	4		8
Тема 5. Інститути Європейського Союзу .	-	4		4
Тема 6. Судова влада Європейського Союзу.	4	4		8
Тема 7. Інтеграція України в Європейський Союз: правові основи .	4	4		8
Тема 8. Законодавчий процес в Європейському Союзі .	-	4		4
Тема 9. Правові основи зовнішньополітичних відносин Європейського Союзу .	4	4		8
Тема 10. Вільний рух товарів в Європейському Союзі. Свобода руху капіталу.	4	4		8
Всього	32	40	28	100
Залік	X	X	X	X
Разом	32	40	28	100

1. Виконання завдань на практичних заняттях (0-4 бали).

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач демонструє глибоке розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі, аргументовано обґрунтовує свою думку, дає повну, вичерпну відповідь, яка складається з правильного юридичного результату, доцільного і логічного теоретичного обґрунтування виконаних розмірковувань, вірного посилання (за необхідності) на відповідні законодавчі та нормативні акти, здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює ідеї та концепції для використання у професійній діяльності, усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.
3	здобувач демонструє знання і розуміння основних положень практичного завдання, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки та формулює визначення юридичного поняття; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді, яка складається з доцільного і логічного теоретичного обґрунтування отриманого результату, вірного посилання на відповідні законодавчі та нормативні акти, але має окремі неточності у формулюваннях, демонструє базове володіння професійними знаннями і часткове усвідомлення значення захисту незалежності та територіальної цілісності України.
2	здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази; наявні несуттєві помилки під час відповіді, що свідчить про неповне оволодіння професійними знаннями, не здатний сформулювати чіткі ідеї для використання у професійній діяльності, має поверхневе уявлення про цінність захисту незалежності України.
1	здобувач демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази, відсутня здатність формулювати ідеї і концепції для використання у професійній діяльності, не усвідомлює цінність захисту територіальної цілісності та демократичного устрою України.
0	здобувач демонструє практично відсутні знання і розуміння основних положень питання; відповіді містять грубі помилки; викладений матеріал є неповним і недостовірним, з великими помилками в обґрунтуванні та нормативно-правовій базі, не володіє базовими знаннями, не здатний сформулювати професійні ідеї, не усвідомлює цінність захисту незалежності та територіальної цілісності України, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

2. Виконання завдань самостійної роботи (0-4 бали).

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач демонструє глибоке розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі, аргументовано обґрунтовує свою думку, дає повну, вичерпну відповідь, яка складається з правильного юридичного результату, доцільного і логічного теоретичного обґрунтування виконаних розмірковувань, вірного посилання (за необхідності) на відповідні законодавчі та нормативні акти, здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює ідеї та концепції для використання у професійній діяльності, усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.
3	здобувач демонструє знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки та формулює визначення юридичного поняття; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді, яка складається з доцільного і логічного теоретичного обґрунтування отриманого результату, вірного посилання на відповідні законодавчі та нормативні акти, але має окремі неточності у формулюваннях, демонструє базове володіння професійними знаннями і часткове усвідомлення значення захисту незалежності та територіальної цілісності України.
2	здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази; наявні несуттєві помилки під час відповіді, що свідчить про неповне оволодіння професійними знаннями, не здатний сформулювати чіткі ідеї для використання у професійній діяльності, має поверхнєве уявлення про цінність захисту незалежності України.
1	здобувач демонструє поверхнєві знання і розуміння основних положень самостійної роботи; наявні суттєві помилки; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази, відсутня здатність формулювати ідеї і концепції для використання у професійній діяльності, не усвідомлює цінність захисту територіальної цілісності та демократичного устрою України.
0	здобувач демонструє практично відсутні знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи; відповіді містять грубі помилки; викладений матеріал є неповним і недостовірним, з великими помилками в обґрунтуванні та нормативно-правовій базі, не володіє базовими знаннями, не здатний сформулювати професійні ідеї, не усвідомлює цінність захисту незалежності та територіальної цілісності України, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

3. Виконання контрольної роботи (0-28 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
25-28	робота демонструє глибоке розуміння теми, повноту викладу матеріалу та логічну структуру, здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює ідеї та концепції з метою використання у професійній діяльності; усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України і включає ці аспекти до реферату або презентації; інформація добре організована, містить оригінальні думки та аналіз; грамотно оформлено, без орфографічних чи стилістичних помилок; використані актуальні та різноманітні джерела, правильно оформлені; візуальні матеріали (схеми, графіки, таблиці) покращують сприйняття інформації; виступ впевнений, добре структурований, відповіді на питання чіткі та обґрунтовані.
20-24	робота демонструє хороше розуміння теми, виклад матеріалу логічний, але присутні незначні неточності або поверхнєве висвітлення окремих аспектів; здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює деякі ідеї для професійної діяльності; частково усвідомлює цінність захисту незалежності та територіальної цілісності України, але ця тема розкрита неповно; оформлення здебільшого відповідає вимогам, але є кілька незначних помилок; джерела використовуються, проте їх різноманітність може бути недостатньою; презентація містить візуальні матеріали, але не завжди ефективно доповнюють зміст; виступ добре підготовлений, але є деякі труднощі з чіткістю викладу або відповідями на питання.
15-19	робота демонструє базове розуміння теми, проте деякі аспекти викладені недостатньо глибоко або нечітко; здобувач частково володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, але не завжди може правильно їх застосувати у професійній діяльності; усвідомлює важливість захисту демократичного устрою України, але не акцентує на цьому увагу у своїй роботі; структура роботи або презентації неповна або нелогічна, оформлення містить помилки, частина вимог не дотримана; джерела використовуються мінімально, їх аналіз поверхневий; візуальні матеріали використовуються, але мало сприяють покращенню сприйняття; виступ менш впевнений, іноді відсутня чіткість або логічність у відповідях на питання.
10-14	робота демонструє поверхнєве розуміння теми, основний матеріал викладений неповно або неправильно; здобувач має обмежені гуманітарні та професійні знання, формулює ідеї поверхнєво, не враховуючи вимоги професійної діяльності; не демонструє усвідомлення важливості захисту незалежності України; структура реферату/презентації нечітка або нелогічна, вимоги щодо оформлення не дотримані, значна кількість орфографічних та стилістичних помилок; використано обмежену кількість джерел, і їх аналіз недостатній; візуальні матеріали відсутні або неефективні; виступ непереконливий, доповідач не може чітко відповісти на питання.
0-9	робота демонструє слабке або відсутнє розуміння теми, матеріал подано безсистемно, значні помилки у фактичних даних; здобувач не володіє гуманітарними, природничо-науковими або професійними знаннями, не формулює ідей для професійної діяльності, не усвідомлює важливості захисту незалежності України; вимоги щодо оформлення значно порушені, відсутня логіка у викладі, багато грубих помилок; джерела не використовуються або використані неправильно; візуальні матеріали відсутні; виступ дуже непевний, відсутність відповідей на питання або повна дезорієнтація в темі.

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – залік.